

СТАНОВИЩЕ

от проф. Красимир Димитров Вълканов, катедра Сценография,
Факултет за приложни изкуства към НХА - София,

по конкурса за професор в направление 8.2 изобразителни изкуства
(живопис и графични техники) за нуждите на специалност Сценография,
обявен в Държавен вестник бр. 100 от 5 декември 2014г., с кандидат
доц. д-р Маня Вапцарова.

Уважаеми членове на научното жури,

първото нещо, което искам да споделя с вас е, че съм ревностен почитател на творчеството на доц. д-р Маня Вапцарова. То ме вълнува от професионална гледна точка, като художник: любопитен съм как е направена живописната картина или графичната творба, как са подбрани изразните средства и как обслужват смисъла на произведението. От друга страна, тези опити за анализ не само не отнемат, а дори изострят възприятията ми на обикновен зрител, привлечен от красотата и радостен от възможността да я съпреживее. Подходящо интерпретираната предметна среда, човешки фигури, абстрактни форми и цветови съчетания излъчват ведра загадъчност и дискретно подканват към положителни емоционални изживявания. У мен произведенията на Вапцарова пораждаат необходимост от разгадаване на подчертано позитивен смисъл. Тя не ме затруднява с усложнени и интелектуални ребуси, напротив, произведенията ѝ въздействат непосредствено и като че ли по-силно на подсъзнателно ниво. Струва ми се, че това е характерен белег на цялостното ѝ творчество. То е сложно и енигматично, но достъпно и отворено към зрителя. Нейните произведения са изпълнени с обективен смисъл, с естетичност, с хармония и яснота и са заредени с огромна, споделена познавателна сила. Така, от една страна изображението е живо отражение на действителността, а от друга – значенията, вложени в него се поддават на една или друга субективна мисловна обработка. За мен тези произведения имат особена притегателна сила, защото винаги оставят усещането, че някъде в тях има още нещо недоловено и вълнуващо, което си заслужава да се съпреживее.

Няма да правя коментар и анализ на отделни произведения от представената тук колекция. Това е по-скоро задача на рецензентите. Тук е мястото да отбележа, че приносния характер на настоящия хабилитационен труд виждам в тясната връзка между представените днес художествени произведения и съдържанието на докторската дисертация на тема: ОТНОШЕНИЕТО „ИНТЕРПРЕТАЦИЯ – ВЪЗПРИЯТИЕ” В КОНТЕКСТА НА АБСТРАКЦИОНИЗМА, защитена от Маня Вапцарова през 2013 г. Това е пример за много сполучливо обвързване на теорията с практиката и е особено важно условие за успешно научно – педагогическо творчество.

Тъй като с Маня Вапцарова работим от години заедно, би било редно да кажа няколко думи за дейността ѝ в катедра Сценография. През последните осем години доц. д-р Вапцарова бе ръководител на катедра Сценография. В административната си дейност прояви подчертано чувство за отговорност. В този период от време с много търпение и такт, а също с възискателност и настойчивост продължи да утвърждава авторитета на катедрата в академичната общност. Ролята ѝ на ръководител е изцяло ориентирана към студентите. Тя съумява да ги предразположи, да ги изслуша, да ги разбере, да ги окуражи. Именно поради това студентите я обичат и се отнасят към нея с уважение и респект . В учебния процес успоредно с усвояването на отделните задачи, тя се старее да разкрие и изяви индивидуалността на всеки отделен студент, затова традиционно на годишните конферанси винаги се появяват много интересни и разнообразни колекции от студентски работи.

По време на поредните акредитации на НХА Вапцарова на няколко пъти се възползва от предоставената възможност, за да въведе промени в програмата по живопис, като осъвремени и прецизира някои от учебните задачи за горните курсове в бакалавърската степен. Става дума за синхронизиране на учебната проблематика между програмите по специалните предмети: сценография, живопис и рисуване. В една от поредните акредитации тя изготви програма за избираемата учебна дисциплина „Графични техники“, към която не само нашите студенти, но и чужденците, обучаващи се по програмата „Еразъм“ проявяват подчертан интерес.

От 2005 г. до 2015 г. доц. д-р Маня Вапцарова е реализирала шест самостоятелни изложби - живопис, графика и рисунка. В същия период е участвала в десетки колективни национални и международни изложби като има и две публикации в чуждестранни специализирани издания за изкуство.

Изготвила е две академични издания на НХА и е ръководила три катедрени и четири общоакадемични художествено - творчески проекта.

В заключение, заявявам категорична положителна оценка за хабилитационния труд на доц. д-р Маня Вапцарова и си позволявам да препоръчам на членовете на научния съвет да гласуват да ѝ бъде присъдено научното звание “Професор”.

16 април 2015 г.

Професор : Красимир Вълканов